

**MINISTERSTVO OSVETY, VEDY A TECHNOLOGICKÉHO ROZVOJA
REPUBLIKY SRBSKO a SRBSKÁ BIOLOGICKÁ SPOLOČNOSŤ
TEST Z BIOLÓGIE PRE 5. ROČNÍK ZÁKLADNEJ ŠKOLY
Obecná súťaž 10. apríla 2022**

Šifra: _____

1. Pospájaj pojmy s jeho vysvetlením tak, že napíšeš vhodné písmeno na čiaru vedľa danej vlastnosti.

Pojem Vysvetlenie

1) Mikroskop_____	A) Vnášanie plynov z prostredia.
2) Bunka_____	B) Prístroj na zväčšenie drobných objektov.
3) Dedičnosť_____	C) Základná jednotka stavby a úlohy živých bytostí.
4) Organizmus_____	D) Prenos dedičných vlastností z rodičov na potomkov.
5) Druh_____	E) Súbor všetkých organizmov s podobnými vlastnosťami a dedičným materiálom.
6) Dýchanie_____	F) Iný názov pre živú bytosť.

2. Zakrúžkuj písmeno pred živou bytosťou ktorej bunky sú viditeľné voľným okom.

- 1) vrabec
- 2) kôra stromu
- 3) pomaranč
- 4) zemiak

3. Uvedené pojmy, označené od 1 do 5, usporiadať do radu ktorý predstavuje úrovne organizácie (od najjednoduchšej po najzložitejšiu úroveň organizácie).

1) ORGÁN; 2) TKANIVO/PLETIVO; 3) BUNKA; 4) ORGANIZMUS; 5) SÚSTAVA ORGÁNOV

4. Zakrúžkuj S ak je výrok správny alebo N ak je nesprávny.

1) Transpirácia sa vykonáva cez všetky vegetatívne orgány rastliny.	S	N
2) Bunky s chloroplastami sa nachádzajú iba v listoch.	S	N
3) Rastliny reagujú na podnety.	S	N
4) Počas vegetatívneho rozmnožovania rastlín nedochádza k výmene genetického materiálu.	S	N
5) Proces dýchania rastlín prebieha výlučne v noci, zatiaľ čo cez deň prebieha iba fotosyntéza.	S	N
6) Eukaryotické bunky majú pravé jadro.	S	N

5. Organizmy ktoré sú schopné pomocou svetla, vody a chlorofylu utvárať potravu a kyslík sú:

- 1) autotrofné organizmy
- 2) heterotrofné organizmy
- 3) mixotrofné organizmy
- 4) bylinožravé organizmy

6. Zakrúžkuj správnu odpoveď. Ak chceme do tela dostať čo najviac bielkovín, konzumujeme:

- 1) banán
- 2) ryžu
- 3) vajcia
- 4) maslo

7. Zarad' dané organizmy do skupín, do ktorých patria:

A) hríb, B) čemerica, C) escherichia, D) črievička, E) rak

- 1) Rastliny _____
- 2) Živočíchy _____
- 3) Huby _____
- 4) Baktérie a archaea _____
- 5) Protista _____

8. V tabuľke sú uvedené organizmy. Označ znamienkom +, ktorý typ rozmnožovania je prítomný v danom organizme, a znamienkom - ak typ rozmnožovania nie je prítomný.

Typ rozmnožovania	pučanie	vegetatívne rozmnožovanie	pohlavné rozmnožovanie
Organizmus			
Baktéria			
Vrabec			
Kvasinka			
Slivka			

9. Ktorý z uvedených organizmov je parazit? Zakrúžkuj správnu odpoveď.

- 1) voška
- 2) chlorella
- 3) netopier
- 4) borovica lesná
- 5) praslička

10. Zakrúžkuj S ak je odpoveď správna alebo N ak je odpoveď nesprávna.

1) Rastlina vylučuje zvyšok vody prevažne v tvare vodnej pary.	S	N
2) Suchý a teplý vzduch znižuje rýchlosť uvoľňovania vody z rastliny.	S	N
3) Močobsahuje okolo 80% vody.	S	N
4) Pot má podobné zloženie ako moč	S	N

11. Kapitán Cook je zlovestný nepriateľ Petra Pana. Zorad' vlastnosti kapitána Cooka do konkrétnych stĺpcov tak, že napíšeš číslo pred vlastnosťou na príslušné miesto v tabuľke. Každé číslo môžeš použiť iba raz.

- 1) dobrý plavec
- 2) ryšavá brada
- 3) hovorí po anglicky a svahilčinou
- 4) tvar ucha

Získané vlastnosti	Dedičné vlastnosti

12. Pri fungovaní organizmov vznikajú škodlivé látky, ktorých sa organizmus potrebuje zbaviť. Označ znamienkom + orgány/sústavy orgánov so zodpovedajúcimi látkami, ktoré sa cez ne vylučujú, a znamienkom - ak sa nevylučujú.

Látka	pot	oxid uhľitý	voda v tvare vodnej pary	moč
Orgán/sústava orgánov				
Dýchacia sústava				
Koža				
Obličky				

13. Saprophytická výživa je prítomná pri:

- 1) hubách a niektorých baktériách
- 2) iba pri riasoch
- 3) iba pri rastlinách
- 4) rastlín, rias a niektorých baktérií

14. Vľavo sú dané niektoré vlastnosti živých bytostí. Spoj ich s vhodnými príkladmi ktoré sú napísané vpravo tak, že napíšeš vhodné číslo na čiaru vedľa danej vlastnosti.

DRÁŽDIVOSŤ _____
VYLUČOVANIE _____
POHYBLIVOSŤ _____
RAST A VÝVIN _____

1. Magdaléna preskakuje švíhadlo.
2. Človek sa v lete potí viac ako v zime
3. Z vajca sa vyľahlo mláďa korytnačky.
4. Dragan zacítil vôňu svojho obľúbeného pečiva.

15. Do Venovho diagramu správne usporiadaj adaptácie na dané životné prostredie.

Adaptácie: 1) plutvy, 2) žiabre, 3) pľúca, 4) plávacie blany, 5) vretenovitý tvar tela, 6) plžnutie, 7) ostré zuby.

